

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 11. joulukuuta 2020
(OR. en)

13893/20

ENER 487
RECH 512
IND 264
CLIMA 341

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	11. joulukuuta 2020
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	13699/20
Asia:	Neuvoston päätelmät eurooppalaisen yhteistyön edistämisestä avomerellä tuotettavan ja muun uusiutuvan energian alalla

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä Euroopan unionin neuvoston kirjallisella menettelyllä 11. joulukuuta 2020 hyväksymät neuvoston päätelmät eurooppalaisen yhteistyön edistämisestä avomerellä tuotettavan ja muun uusiutuvan energian alalla.

Neuvoston päätelmät

**eurooppalaisen yhteistyön edistämisestä avomerellä tuotettavan ja
muun uusiutuvan energian alalla**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

1. PALAUTTAA MIELEEN SEURAAVAA:

- 1.1. Eurooppa-neuvosto vahvisti 12. joulukuuta 2019 antamissaan päätelmissä (EUCO 29/19) tavoitteen saavuttaa ilmastoneutraali Euroopan unioni vuoteen 2050 mennessä Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisesti.
- 1.2. TTE-neuvosto (energia) antoi 25. kesäkuuta 2019 päätelmät energiajärjestelmien tulevaisuudesta (10592/19). Päätelmissä määriteltiin tulevan energiajärjestelmän keskeisiksi osatekijöiksi uusiutuvien energialähteiden käyttöönotto ja integrointi verkkoihin sekä rajatylittävien yhteenliitännöiden kehittäminen ja määriteltiin offshore-sähköverkot ja -keskukset yhdeksi energiainfrastruktuuria koskevaksi prioriteetiksi.
- 1.3. TTE-neuvosto (energia) antoi 25. kesäkuuta 2020 päätelmät "EU:n energia-alalla covid-19-pandemian johdosta toteutettavista toimista – tie elpymiseen" (9133/20). Päätelmissä todettiin, että energia-ala tarvitsee investointeja erityisesti uusiutuvaan energiaan, sähköistämiseen ja rajatylittäviin yhteenliittämisiin, sekä korostettiin sitä, että avomerellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa koskevalla strategisella toimintatavalla voitaisiin edistää investointeja tähän alaan.
- 1.4. Energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta 11. joulukuuta 2018 annetussa asetuksessa (EU) 2018/1999 ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä 11. joulukuuta 2018 annetussa direktiivissä (EU) 2018/2001 kannustetaan jäsenvaltioita harkitsemaan kansallisten tukijärjestelmiensä avaamista rajatylittävälle osallistumiselle vapaaehtoiselta pohjalta ja yhteistyösopimuksiin perustuen kansallisten toimien täydentämiseksi.

- 1.5. Komission tiedonannossa "Puhdas maapallo kaikille – Eurooppalainen visio kukoistavasta, nykyaikaisesta, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta" (COM(2018) 773) ja erityisesti komission tiedonannon tueksi laatimassa perusteellisessa analyysissä todetaan, että EU:n laajuisesti on huomattavaa potentiaalia kasvattaa merituulivoiman kapasiteetti 240:stä 450:een GW:iin vuoteen 2050 mennessä muiden uusiutuvan energian teknologioiden ohella, jotta saavutettaisiin ilmastoneutraaliustavoite.
- 1.6. Komission tiedonannossa "Euroopan vihreän kehityksen ohjelma" (COM(2019) 640) todetaan, että uusiutuvilla energialähteillä on keskeinen rooli Euroopan siirtyessä puhtaaseen energiaan ja että avomerellä tapahtuvan uusiutuvan energian tuotannon lisääminen on tässä suhteessa tärkeä toimenpide, joka on toteuttava jäsenvaltioiden välisen alueellisen yhteistyön pohjalta. Tiedonannossa tuodaan myös esiin tapoja hyödyntää mahdollisuuksia tuottaa avomerellä uusiutuvaa energiaa, mukaan lukien kelluvaa tuuli- ja aurinkovoimaa sekä aalto- ja vuorovesienergiaa, etenkin hallinnoimalla unionin merialueita kestävämmällä tavalla.
- 1.7. Komission tiedonannossa "EU:n ilmastotavoite vuodelle 2030 entistä korkeammalle" (COM(2020) 562) korostetaan uusiutuvan energian keskeistä roolia Euroopan vihreän kehityksen ohjelman toteuttamisessa ja ilmastoneutraaliuden saavuttamisessa vuoteen 2050 mennessä. Siinä korostetaan myös, että uusiutuvia energialähteitä on otettava käyttöön laajemmassa mittakaavassa, jotta voidaan edistää ilmastotavoitteiden nostamista ja unionin teollisuuden johtoasemaa uusiutuviin energialähteisiin liittyvissä teknologioissa.
- 1.8. Komission tiedonannossa "Käyttövoimaa ilmastoneutraalille taloudelle: EU:n energijärjestelmän integrointistrategia" (COM(2020) 299) tunnustetaan uusiutuvan energian, merituulivoima mukaan luettuna, rooli sähköistämisen lisäämisessä ja todetaan, että avomerellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa koskevan strategian ja sen perusteella toteutettavien sääntely- ja rahoitustoimenpiteiden avulla voidaan varmistaa avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian kustannustehokas suunnittelu ja käyttöönotto sekä vahvistaa EU:n teollista johtoasemaa avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian teknologioiden osalta.
- 1.9. Komissio arvioi tiedonannossaan "EU:n strategia avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian potentiaalin valjastamiseksi ilmastoneutraalin tulevaisuuden tarpeisiin" (COM(2020) 741), että merituulivoiman asennetun kapasiteetin kasvattaminen 300 GW:iin ja valtamerienergian asennetun kapasiteetin kasvattaminen 40 GW:iin vuoteen 2050 mennessä on tarpeen yhdenmety, vihreämmän ja ilmastoneutraalin energijärjestelmän luomiseksi vuoteen 2050 mennessä, ja korostaa myös muiden avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian teknologioiden, jotka ovat eri kehitysvaiheissa, merkittävää potentiaalia.

- 1.10. Syyskuussa 2020 julkistetulla Horisontti 2020 -ohjelmasta rahoitetulla Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ehdotuspyynnöllä tuetaan avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian pilottisovelluksia ja demonstrointihankkeita, mukaan lukien valtamerienergia, (kelluva) merituulienergia ja meriaurinkoenergia.
- 1.11. Uusiutuvien energialähteiden ja erityisesti avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian alalla tehtävää alueellista yhteistyötä ja sähköverkkojen vahvistamista on toteutettu
- Pohjanmeren energiayhteistyön puitteissa ja näihin asioihin on viitattu sen Pohjanmeren energiayhteistyökehiksestä 6. heinäkuuta 2020 antamassa yhteisessä julkilausumassa,
 - Itämeren energiamarkkinoiden yhteenliittäsuunnitelman (BEMIP) puitteissa ja näihin asioihin on viitattu Itämeren merituulivoimasta 30. syyskuuta 2020 annetussa yhteisessä aiejulistuksessa¹,
 - Lounais-Euroopan yhteenliittäjä käsittelevässä korkean tason ryhmässä ja
 - keskisen Itä-Euroopan ja Kaakkois-Euroopan energiayhteenliittäntöjen puitteissa.
- 1.12. Kesäkuussa 2020 hyväksytyssä Splitin yhteisymmärrysmuistiossa asetetaan tavoitteeksi laatia yhteistyölle pitkän aikavälin kehys energiasiirtymän ja hiilestä irtautumisen edistämiseksi saarilla ottaen täysin huomioon kunkin saaren erityispiirteet.
- 1.13. Näissä neuvoston päätelmissä keskitytään avomerellä tuotettavaan ja muuhun uusiutuvaan energiaan yhtenä hiilestä irtautumisen laajemman kuvan keskeisistä pilareista, mutta tunnustetaan samalla, että myös muita hiilestä irtautumistoimia tarvitaan.

¹ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/signature_version_baltic_sea_offshore_wind.pdf

2. KOROSTAA, ETTÄ

- 2.1. EU:n energia- ja ilmastotavoitteiden saavuttamisen kannalta on välttämätöntä ottaa käyttöön kaikki uusiutuvan energian teknologiat, mikä edistää huomattavasti ilmastoneutraalin Euroopan unionin saavuttamista vuoteen 2050 mennessä;
- 2.2. avomerellä tuotettava uusiutuva energia, mukaan lukien pohjaan kiinnitetyt ja kelluvat merituuli- ja meriaurinkovoimalaitokset, aalto-, virtaus- ja vuorovesienergia, lämpö- ja suolagradienttien differentiaalit, merivesilämmitys ja -jäähdytys, geoterminen energia ja meren biomassassa (levät), sekä nykyisten öljyn- ja kaasunporauslauttojen mahdollinen muuntaminen uusiutuvan energian tuotantolaitteiksi voivat auttaa hyödyntämään uusiutuvan energian potentiaalia Euroopan kaikilla merillä ja valtamerillä yleiseurooppalaiseen toimitusketjuun tukeutuen; pohjaan kiinnitetyt merituulivoimalaitokset ovat kehittyvää teknologiaa matalissa vesissä tietyissä jäsenvaltioissa, mutta kelluvat merituulivoimalaitokset ovat lupaavaa kehitteillä olevaa teknologiaa uusiutuvien energialähteiden ottamiseksi käyttöön alueilla, joissa merenpohja on syvemmällä. Nämä kaikki teknologiat luovat eurooppalaiselle teollisuudelle uusia liiketoimintamahdollisuuksia;
- 2.3. kansallisten uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton lisäksi tiiviimpi alueellinen yhteistyö ja rajatylittävät hankkeet jäsenvaltioiden kesken voivat edistää edelleen energian sisämarkkinoiden yhdentymistä ja EU:n laajuista uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa ja parantaa sähkönsiirtoinfrastruktuuria. Lisäksi se voi tuottaa nettohyötyjä erityisesti osallistuville jäsenvaltioille, kun uusiutuvaa energiaa koskevat kansalliset ja unionin tavoitteet saavutetaan kustannustehokkaammin, jos tällaisen yhteistyön haasteista ja esteistä päästään yli;
- 2.4. tällainen yhteistyö voidaan saada aikaan uusiutuvan energian kansallisten tukijärjestelmien vapaaehtoisella rajatylittävällä avaamisella eri tavoin, esimerkiksi yhteisillä tarjouskilpailuilla ja yhteisillä tukijärjestelmillä, myös sisämaavaltioissa. Rajatylittäviä hankkeita voidaan helpottaa uudella unionin uusiutuvan energian rahoitusmekanismilla energiaunionin hallintoa koskevan asetuksen säännösten mukaisesti;

- 2.5. sen lisäksi, että uusiutuvat energialähteet otetaan käyttöön kansallisella tasolla, toimii rajatylittävä yhteistyö, mukaan lukien yhteis- ja hybridihankkeet, vapaaehtoisena vaihtoehtona, jota toteuttamalla voidaan saavuttaa EU:n vuodelle 2030 asettamat uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevat tavoitteet sellaisina kuin ne on esitetty kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa ja joita tarvitaan tarkistetussa vuoden 2030 tavoitteessa. Suunniteltuja kansallisia tukimääriä voidaan edelleen lisätä kohdentamalla varoja elpymis- ja palautumistukivälineestä;
- 2.6. uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton nopeuttaminen, tutkimukseen ja innovointiin tehtävien investointien lisääminen ja arvoketjun parantaminen sekä kansallisesti että alueellisissa yhteistyöhankkeissa voivat auttaa luomaan vahvat ja kilpailukykyiset eurooppalaiset kotimarkkinat kehittyville teknologioille avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian alalla, mikä voisi auttaa Eurooppaa laajentamaan globaalia johtoasemaansa ja säilyttämään sen näissä teknologioissa teollisessa mittakaavassa;
- 2.7. avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian alalla tehtävällä rajatylittävällä yhteistyöllä voi olla suuri merkitys näillä aloilla. Erityisesti hankkeet, joita rahoittaa useampi kuin yksi jäsenvaltio, ja hankkeet, jotka liittyvät useampaan kuin yhteen jäsenvaltioon (yhteis- ja hybridihankkeet), voisivat päästää valloille potentiaalin uusiutuvan energian laajamittaiseen käyttöönottoon ja mittakaavaetuihin vähentämällä järjestelmäkustannuksia ja tilavaatimuksia sekä helpottamalla avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian integrointia markkinoille ja verkkoihin sekä sähkökauppaa;
- 2.8. tehokkuus etusijalle -periaate huomioon ottaen uusiutuvan energian käyttöönotolla voi olla merkittävä rooli sektorikytkennässä muun muassa, koska se helpottaa uusiutuvista energialähteistä tuotetun energian integrointia energiajärjestelmään suoraan sähköverkon kautta tai edistää uusiutuvalla energialla tuotetun vedyn tuotantoa, erityisesti hyödyntämällä enemmän merellä sijaitsevia uusiutuvan energian tuotantopaikkoja rajatylittävän yhteistyön avulla;
- 2.9. käyttämällä olemassa olevia teknologioita ja kehittämällä innovatiivisia ratkaisuja energian varastointiin, mukaan lukien uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähköön muuntaminen vedyksi, voidaan edistää avomerellä tuotettavan ja muun uusiutuvan energian integrointia Euroopan energiajärjestelmään muun muassa tukemalla verkon vakautta ja joustavuutta sekä parantaa uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähköön tuotannon liiketoimintamahdollisuuksia;

- 2.10. uudistukset, joilla lisätään investointeja uusiutuvan energian tuotantokapasiteettiin, edistävät talouden elpymistä covid-19-pandemiasta edistämällä innovointia, eurooppalaisia arvoketjuja, teollisuuden kasvua, vihreän talouden kehittämistä ja työllisyyttä kaikkialla unionissa sekä EU:n teollisuuden kilpailukykyä. Jäsenvaltioiden välinen alueellinen yhteistyö on tärkeä tekijä varmistettaessa, että nämä hyödyt jakautuvat laajalti;
- 2.11 Euroopan vihreän kehityksen ohjelma ja ilmastotavoitesuunnitelma tarjoavat ainutlaatuisen tilaisuuden noudattaa politiikoissa ja toimenpiteissä yhdenmukaista lähestymistapaa, mukaan lukien kansallisten uusiutuvien energialähteiden käyttöönotto ja tiiviimpi alueellinen yhteistyö jäsenvaltioiden välillä ja alueiden välillä uusiutuvan energian alalla, asianmukainen sääntelykehys ja valtiontukisäännöt, riittävä rahoitustuki, teollisuus- ja kasvunäkökohdat, sosiaalinen yhteenkuuluvuus ja työllisyysulottuvuus sekä tutkimus ja innovointi;
- 2.12. kansainvälisellä yhteistyöllä on yhä suurempi merkitys avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian käyttöönotossa, ja tätä yhteistyötä voivat helpottaa muun muassa Kansainvälinen energiajärjestö (IEA) tarjoamalla perusteellisen analyysin teknisestä potentiaalista ja taloudellisista mahdollisuuksista sekä Kansainvälinen uusiutuvan energian virasto (IRENA) ja sen avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian yhteistyökehys saattamalla maat yhteen tunnistamaan aloja, joilla voidaan tehdä kansainvälistä yhteistyötä, ja vauhdittamaan avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian käyttöönottoa;

3. OTTAEN HUOMIOON UNIONISSA VALLITSEVAT MAANTIETEELLISET EROT JA UUSIUTUVIEN ENERGIALÄHTEIDEN ERILAINEN TEKNOLOGINEN KEHITYSASTE TUNNUSTAA, ETTÄ

- 3.1. uusiutuvan energian käyttöönoton kustannuksia erityisesti vähemmän kehittyneillä markkinoilla ja vähemmän kehittyneiden teknologioiden osalta (mukaan lukien avomertechnologiat kuten kelluva tuulivoima, kelluva aurinkoenergia ja merituulivoima arktisissa olosuhteissa) ja tarvittavien liitäntästeknologioiden kustannuksia on edelleen alennettava;
- 3.2. EU:n vähemmän kehittyneitä avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian teknologioita koskeva tutkimus ja innovointi sekä demonstrointituki ja toimitusketjun kehittäminen ovat avainasemassa parannettaessa niiden kilpailukykyä ja kykyä edistää globaalia innovointia;

- 3.3. avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian teknologioiden käyttöönoton tasapainottaminen merialueen muiden tavoitteiden kanssa on haaste. Eri tavoitteiden monikäyttökonseptit ja eri teknologioiden yhteiskäyttö voivat auttaa ratkaisemaan tilaa koskevia kompromisseja ja tuottamaan ympäristöhyötyjä;
- 3.4. avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian, erityisesti merituulivoiman, laaja käyttöönotto edellyttää offshore- ja onshore -verkkojen kehittämistä, mikä puolestaan tarvitsee jäsenvaltioissa kansalaisten erittäin laajan hyväksynnän ja poliitikkojen tuen, samalla kun tunnustetaan siirtoverkonhaltijoiden ratkaisevan tärkeät toimet tämän osalta. Lisäksi verkon turvallinen ja turvattu toiminta edellyttää riittävää tasehallintakapasiteettia esimerkiksi kysyntäpuolen joustoratkaisujen tai varastoinnin avulla;
- 3.5. monilla rannikkoyhteisöillä ja saarilla on ilmastonmuutoksen torjunnassa haasteita, jotka liittyvät niiden suureen uusiutuvan energian potentiaaliin, niiden ympäristöön liittyviin ja sosioekonomisiin erityispiirteisiin, kuten merten biologiseen monimuotoisuuteen ja meri- ja rannikkomatkailuun, sekä saarten ja rannikkoyhteisöjen rooliin vähemmän kehittyneitä avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian teknologioita koskevien pilottihankkeiden toteuttamisessa. Saarilla ja rannikkoyhteisöillä on erityinen rooli hiilestä irtautumisessa, sillä niistä tulee laboratorioita erilaisiin avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian teknologioihin liittyviä pilottihankkeita varten, jotta voidaan monipuolistaa uusiutuvia energialähteitä ja teknologioita ja samalla parantaa toimitusvarmuutta erillisissä järjestelmissä;

4. RAJATYLITTÄVÄN YHTEISTYÖN OSALTA TOTEAA, ETTÄ

- 4.1. uusiutuvaa energiaa koskeviin rajatylittäviin yhteistyöhankkeisiin liittyy huomattavia esteitä ja haasteita, joita ei voida ratkaista pelkästään yksittäisiä hankkeita koskevilla jäsenvaltioiden kahdenvälisillä ja monenvälisillä hallitustenvälisillä sopimuksilla;
- 4.2. uusiutuvaa energiaa koskeviin rajatylittäviin hankkeisiin liittyviä esteitä ja haasteita ovat muun muassa
- suuremmat liiketoimikustannukset, jotka johtuvat huomattavista poliittisista, teknisistä ja oikeudellisista koordinoitavista ja epävarmuustekijöistä, myös ensimmäisissä hankkeissa,

- haasteellinen kustannusten ja hyötyjen tasapainoisen jakautumisen varmistaminen osallistuvien jäsenvaltioiden kesken,
- kansallisella ja etenkin unionin tasolla rajallinen rahoitus kansallisten ja rajatylittävien hankkeiden rahoitusvajeiden kattamiseksi ja erityisesti rajatylittävissä hankkeissa muun muassa kustannusten ja hyötyjen jakautumisessa mahdollisesti ilmenevästä epätasapainosta johtuvien ylimääräisten rahoitusvajeiden kattamiseksi,
- liittyen avomerellä tuotettavaa hybridienergiaa koskevissa hankkeissa (joissa yhdistetään tuotanto, siirto ja kauppa) rajatylittävien siirtojohtojen luokitteluun EU:n sähkömarkkinasääntöjen mukaisiksi yhdysputkiksi, haaste, kuinka estää avomerellä tapahtuvasta uusiutuvan energian tuotannosta saatavan sähkön osuuden merkittävä rajoittaminen tällaisissa hybridihankkeissa ja varmistaa sen tosiasiallinen integrointi verkkoihin ja markkinoille samalla kun varmistetaan kustannusten ja hyötyjen oikeudenmukainen jakaminen;
- puutteet teknisten standardien yhdenmukaistamisessa (esim. tuuliturbiinien valot ja merkinnät tai siirtolaitteiden yhteentoimivuus ja jännitetasot);
- muut haasteet, jotka johtuvat puolustukseen liittyvästä toiminnasta ja merialueen muusta käytöstä;

- 4.3. merten aluesuunnittelun ja offshore-verkon suunnittelun yhteensovittamista ja koordinoitua jäsenvaltioiden kesken voitaisiin parantaa, jotta mahdollistetaan merialueen tehokas käyttö ja helpotetaan avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian kansallisten ja rajatylittävien hankkeiden käynnistämistä;
- 4.4. offshore-verkon suunnittelua ei useinkaan ole liitetty riittävästi yhteen onshore-verkkoliitäntöjen ja sisäisten verkkojen vahvistamisen kanssa;

5. OTTAA HUOMIOON

- 5.1. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 194 artiklan, jonka mukaan jäsenvaltioilla on vapaus päättää energiayhdistelmästä, ja ottaa huomioon kansallisen toimivallan kansallisten sähköverkkojen kehittämisessä, mukaan lukien yhteenliitännät, ja kansallisen vastuun sähkömarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvonnasta ja viranomaisvalvonnasta alueellaan;

- 5.2. jäsenvaltioiden oikeuden suunnitella uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön kansalliset tukijärjestelmänsä direktiivin (EU) 2018/2001 4 artiklan mukaisesti ja rajoittamatta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista sekä niiden oikeuden päättää direktiivin (EU) 2018/2001 5 artiklan mukaisesti, missä määrin ne tukevat uusiutuvista energialähteistä toisessa jäsenvaltiossa tuotettua sähköä;

6. YLEISESTI OTTAEN UUSIUTUVAN ENERGIAN ALALLA EUROOPASSA TOTEUTETTAVAN YHTEISTYÖN OSALTA TOTEAA TARPEEN

- 6.1. jatkaa energian sisämarkkinoiden yhdentämistä, myös EU:n ilmasto- ja energiatavoitteiden edistämiseksi, muun muassa kehittämällä sisäistä ja rajatylittävää infrastruktuuria ja parantamalla jäsenvaltioiden välistä yhteenliitettävyyttä muun muassa Euroopan laajuisia energiaverkkoja koskevan politiikan, yhteistä etua koskevien hankkeiden ja asiaa koskevan EU:n lainsäädännön täytäntöönpanon avulla, jotta voidaan tukea uusiutuvan energian kasvavien määrien integroimista Euroopan sähkömarkkinoille ja helpottaa rajatylittävää kauppaa ja yhteistyötä;
- 6.2. vähentää liiketoimikustannuksia, joita aiheutuu uusiutuvan energian rajatylittäviä hankkeita koskevien jäsenvaltioiden kahdenvälisten ja monenvälisten hallitustenvälisten sopimusten tekemisestä, tarjoamalla valikoiman vaihtoehtoja yhteistyömalleiksi, jotka liittyvät kansallisten tukijärjestelmien vapaaehtoiseen avaamiseen, mukaan lukien mahdollisuus perustaa yhteinen tukijärjestelmä, sekä luonnoksen, joka sisältää tällaisten sopimusten keskeiset osat, jotta voidaan tukea jäsenvaltioita, myös sisämaavaltioita, yhteistyöprosessissa;
- 6.3. sovittaa yhteen kustannus-hyötyanalyysi ja rajatylittävä kustannusten jakaminen uusiutuvaa energiaa koskevissa rajatylittävissä hankkeissa, mukaan lukien avomerellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa koskevat yhteis- ja hybridihankkeet, jotta voidaan ottaa huomioon kaikki asiaankuuluvat kustannukset ja hyödyt. Näihin voivat kuulua muun muassa uusiutuvan energian tavoitemääristä saatavat hyödyt, uusiutuvan energian tukemisen kustannukset, integrointi markkinoille, verkkojen (yhteen)liittäminen, verkkojen vahvistaminen ja integrointi;

- 6.4. parantaa ja tehostaa olemassa olevien unionin varojen käyttöä, jotta voidaan helpottaa uusiutuvaa energiaa koskevien rajatylittävien hankkeiden toteuttamista ja uusiutuvan energian kansallista käyttöönottoa keskeisten unionin välineiden avulla. Näitä ovat muun muassa uusi unionin uusiutuvan energian rahoitusmekanismi, muut unionin välineet, kuten InvestEU-ohjelma, ja innovatiivisia hankkeita koskevat Euroopan investointipankin rahoitusjärjestelmät sekä Verkkojen Eurooppa -väline (2021–2027), joka on suunnattu uusiutuvan energian rajatylittäviin hankkeisiin ja jota varten on otettu käyttöön uusi budjettikohta; varmistaa erityisesti unionin uusiutuvan energian rahoitusmekanismin mahdollistavan funktion nopea toimivuus ja riittävä likviditeetti nykyisistä lähteistä uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden tukemiseksi ja alueellisen yhteistyön tiivistämiseksi kattamalla yhteishankkeiden rahoitusvajeet, jotka johtuvat muun muassa kustannusten ja hyötyjen epätasapainoisesta jakautumisesta jäsenvaltioiden välillä;
- 6.5. laatia uusiutuvan energian tukemista koskeva tarkistettu valtiontukikehys, joka on yhdenmukainen puhtaan energian säädöspakettiin sisältyvien direktiivien ja asetusten sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman kanssa ja joka helpottaa vuoteen 2030 ulottuvien ilmasto- ja energiatarvoitteiden saavuttamista ottaen huomioon EU:n ilmastotavoitesuunnitelma ja ilmastoneutraalia EU:ta vuoteen 2050 mennessä koskeva tavoite sekä tukee siten uusiutuvan energian käyttöönottoa, varmistaa investoijien varmuuden ja tarvittavan tuen yleisen hyväksynnän ja mahdollistaa tutkimuksen ja innovoinnin edistämisen sekä uusien ja innovatiivisten teknologioiden laajamittaisen demonstroinnin;
- 6.6. investoida tutkimukseen ja innovointiin sekä unionin että kansallisella tasolla Horisontti 2020 -ohjelmasta rahoitetun Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ehdotuspyynnön ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelman vuosia 2021 ja 2022 koskevien työohjelmien kautta ja perustuen EU:n laajuiseen tutkimuksen ja innovoinnin ohjelmaan sellaisena kuin se esitetään Euroopan strategisessa energiateknologiasuunnitelmassa, jota on määrä päivittää Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden ja ohjelmassa uusiutuvalla energialle annetun roolin pohjalta;
- 6.7. tukea hiilestä irtautumista epäsuotuisassa asemassa olevissa, erillisissä tai saarialueiden syrjäisissä sähköjärjestelmissä, kuten saarilla tai syrjäisimmillä alueilla, mukaan lukien eristyneet rannikkoalueet, jotka hyötyvät erilaisten avomeriteknologioiden käyttöönotosta siten, että suunnitellaan kohdennettu tuki, jossa otetaan huomioon niiden erityistilanne;

7. ERITYISESTI AVOMERELLÄ TUOTETTAVAA UUSIUTUVAA ENERGIAA KOSKEVIEN HANKKEIDEN OSALTA TOTEAA TARPEEN

- 7.1. laatia kokonaisvaltainen lähestymistapa, jonka avulla avomerellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden ja avomerteknologian arvoketjujen kansallinen ja rajatylittävä käyttöönotto voi edistää pitkän aikavälin visiota ja jossa yhdenmukaistetaan teknologiset, sosioekonomiset ja ympäristötekijät unionin ilmastotavoitteiden kanssa erityisesti välineillä, joilla tuetaan kaikkea avomerellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa ja katetaan maantieteellisesti koko unioni, kaikki merialueet mukaan luettuina;
- 7.2. hyödyntää olemassa olevia foorumeita ja tutkia vaihtoehtoja merten aluesuunnittelun koordinoinnin tehostamiseksi jäsenvaltioiden välillä Euroopan eri merialueilla ja asiaankuuluvilla Atlantin alueilla, jotta mahdollistetaan merialueen tehokas ja kestävä käyttö, sanotun kuitenkin rajoittamatta kansallisia vastuuta; laatia kokonaisvaltainen ja kattava lähestymistapa merialueen käyttöön ja hallintaan ottaen huomioon kansalliset merten aluesuunnitelmat ja kannustaen harkitsemaan monikäyttöä koskevia vaihtoehtoja, jotta voidaan erityisesti varmistaa meriekosysteemin ympäristönsuojelu ja yleinen hyväksyntä sekä helpottaa merialueen eri käyttötarkoitusten rinnakkaiseloja ja varmistaa johdonmukaisuus muiden asiaankuuluvien unionin politiikkojen, kuten vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian ja yhteisen kalastuspolitiikan, kanssa;
- 7.3. tehostaa tutkimusta meriympäristöä ja lintujen muuttoa koskevan tietämyksen lisäämiseksi ja tiivistää jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä näissä aiheissa vaihtamalla tietoja, parhaita käytäntöjä ja kokemuksia;
- 7.4. tutkia vaihtoehtoja merten aluesuunnitelmien ja offshore-verkon suunnittelun välisen koordinoinnin parantamiseksi Euroopan, alueellisella ja kansallisella tasolla, mukaan lukien avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian onshore-liitäntä, uusiutuvan energian laajamittaisen käyttöönoton helpottamiseksi kaikkialla unionissa, sanotun kuitenkin rajoittamatta kansallisia vastuuta ja oikeuksia;

- 7.5. tehdä offshore- ja onshore-verkkojen yhdenmukaisuutta kansallista suunnittelua sekä parantaa koordinoitua jäsenvaltioiden kesken etenkin offshore-verkkojen pitkän aikavälin suunnittelun osalta ja tarvittaessa asianomaisen jäsenvaltion hyväksynnän mukaisesti, mukaan lukien sisäisten verkkojen vahvistaminen. Nämä ovat olennaisia tekijöitä avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian kustannustehokkaan käyttöönoton kannalta jäsenvaltioiden erilaiset olosuhteet huomioon ottaen. Tässä yhteydessä on myös parannettava infrastruktuurin suunnittelun alueellista koordinoitua erilaisten energiantuottajien osalta, jotta helpotetaan uusiutuvalla energialla tuotetun vedyn siirtoa avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian lähteistä;
- 7.6. ymmärtää perusteellisemmin ja laatia syvällisempi analyysi hybridihankkeiden siirtojohtoihin liittyvistä yleisistä haasteista ja erityisesti niistä moninaisista vaikutuksista, jotka liittyvät näiden rajatylittävien siirtojohtojen luokitteluun EU:n voimassa olevien sähkömarkkinasääntöjen mukaisiksi yhdysputkiksi ja markkinajärjestelyjen mahdollisiin konsepteihin;
- 7.7. laatia tällä perusteella unionin tason sähkömarkkinajärjestelyjä koskeva ratkaisu, joka mahdollistaa avomerellä tuotettavaa energiaa koskevien yhteis- ja hybridihankkeiden nopean toteuttamisen ja jolla varmistetaan verkko- ja markkinaresurssien tehokas käyttö sekä avomerellä tuotettavan uusiutuvan sähkön tosiasiallinen integrointi verkkoihin ja markkinoille; käsitellä tässä yhteydessä myös jakaumavaikutuksia markkinatoimijoiden ja jäsenvaltioiden kustannuksiin ja hyötyihin sekä vaikutuksia uusiutuvan energian kansallisiin tukijärjestelmiin ja oikeudellisia epävarmuustekijöitä, jotta mahdollistetaan tehokkaat investoinnit avomerellä tuotettavaan uusiutuvaan energiaan. Mahdollisilla ratkaisuilla olisi varmistettava sähköjärjestelmän turvallinen ja kustannustehokas toiminta;
- 7.8. tehostaa avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian tutkimusta ja innovointia koko unionissa ja tämän tutkimuksen ja innovoinnin koordinoitua jäsenvaltioiden kesken, mukaan lukien vähemmän kehittyneet teknologiat kuten kelluva merituulivoima sekä merituulivoima arktisissa olosuhteissa, kelluva aurinkovoima sekä aalto-, virtaus- ja vuorovesienergia, jotta voidaan vähentää teknologioiden kustannuksia ja tukea niiden käyttöönottoa sekä demonstroida avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian integroidun järjestelmän edellyttämiä keskeisiä verkkoteknologioita;

- 7.9 tutkia vaihtoehtoja mukauttaa paremmin tekniset standardit ja merituulivoiman tuotantoon ja siirtoon (kiinteät ja kelluvat) sisältyvien komponenttien eritelmät laajennetun yleiseurooppalaisen toimitusketjun laajentumisen helpottamiseksi. Tällainen mukauttaminen voisi mahdollisuuksien mukaan käsittää myös muiden valtamerienergiateknologioiden eli vuorovesi- ja aaltoenergiateknologioiden komponentteja, jotka edistävät kustannusten vähentämistä näillä aloilla;
8. **SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI AVOMERELLÄ TUOTETTAVAA UUSIUTUVAA ENERGIAA KOSKEVAAN KOMISSION STRATEGIAAN**, joka muodostaa tärkeän perustan jäsenvaltioiden kanssa käytäville keskusteluille ja unionin tason jatkotyöskentelylle avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian teknologisen ja fyysisen potentiaalin hyödyntämiseksi, millä on ratkaiseva merkitys, jotta Eurooppa voi saavuttaa vuodeksi 2030 asettamansa energia- ja ilmastotavoitteet ja olla ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä.
9. **KEHOTTAÄ komissiota** varmistamaan, että näiden päätelmien ja avomerellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa koskevan EU:n strategian jatkotoimiin ryhdytään ripeästi laatimalla ilmastoneutraaliutta koskevan tavoitteen saavuttamiseksi tarvittavia lisätoimia varten tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa ehdotuksen unionin tason "mahdollistavasta kehyksestä" uusiutuvaa energiaa koskevia rajatylittäviä ja muita asiaankuuluvia kansallisia hankkeita varten ottaen huomioon 6 ja 7 kohdassa määritellyt tarpeet, joihin kuuluvat muun muassa seuraavat:
- 9.1. ohjeet uusiutuvan energian rajatylittäviä hankkeita koskevien jäsenvaltioiden kahdenvälisten ja monenvälisten hallitustenvälisten sopimusten tekemiseksi, mukaan lukien tällaisten sopimusten luonnos, sekä ohjeet yhteistyömalleiksi, jotka liittyvät kansallisten tukijärjestelmien vapaaehtoiseen avaamiseen, mukaan lukien yhteiset tarjouskilpailut ja yhteiset tukijärjestelmät, samoin kuin ohjeet kustannus-hyötyanalyysia ja rajatylittävää kustannusten jakamista sekä niiden yhteensovittamista varten rajatylittävissä hankkeissa;
- 9.2. katsaus asiaankuuluviin EU:n rahoitusvälineisiin sekä ehdotus olemassa olevien unionin varojen paremmasta ja tehokkaammasta käytöstä keskeisten unionin välineiden avulla, jotta helpotetaan uusiutuvan energian rajatylittävien ja kansallisten hankkeiden toteuttamista ottamalla käyttöön asiaankuuluvien unionin tason välineiden, erityisesti unionin uusiutuvan energian rahoitusmekanismin mahdollistavan funktion, tarjoama rahoitus Euroopan elpymissuunnitelman pohjalta;

- 9.3. ohjeet siitä, miten jäsenvaltioiden välistä koordinointia merten aluesuunnittelussa ja offshore-verkon suunnittelussa voitaisiin parantaa ja tehostaa, mukaan lukien onshore-verkon kehittäminen ja avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian liittäminen verkkoon, sekä teknisiä standardeja koskevat ohjeet;
- 9.4. avomerellä tuotettavaa hybridienergiaa koskevien hankkeiden osalta perusteellisempi ja syvällisempi analyysi 7.6 kohdassa hahmotelluista vaikutuksista ja konsepteista, muun muassa sisällytettäväksi ainoastaan EU:n lainsäädännön asiaankuuluviin säännöksiin liittyvään vaikutustenarviointiin, sekä siitä, miten ainoastaan kyseisiä säännöksiä voitaisiin mukauttaa tällaisiin hybridihankkeisiin vakaassa oikeudellisessa investointikehyksessä varmistaen sekä sisämarkkinoiden toiminta että sähkön tuotannon ja integroinnin edellytykset, jotta helpotettaisiin investointeja, joita tarvitaan EU:n ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamiseksi; arvio siitä, miten tällä välin voitaisiin helpottaa hybridihankkeiden nopeaa toteuttamista ja mahdollistaa erilaisten ja innovatiivisten vaihtoehtojen testauksessa riittävä joustavuus, sekä tähän analyysiin ja hybridihankkeista saatuihin kokemuksiin perustuva ehdotus 7.7 kohdassa esitettyjen osatekijöiden mukaiseksi pitkän aikavälin ratkaisuksi;
- 9.5. tuki uusiutuvan energian tuotantoa, verkkoteknologioita ja verkkointegrointiteknologioita, mukaan lukien varastointi, koskevalle tutkimukselle ja innovoinnille Horisontti Eurooppa -puiteohjelman vuosien 2021 ja 2022 työohjelmista, mukaan lukien räätälöidyt ehdotuspyynnöt, joissa otetaan huomioon kaikkien jäsenvaltioiden teknologiset ja maantieteelliset erityispiirteet, sekä tehostetulle tieteelliselle tutkimukselle, joka koskee kumulatiivisia vaikutuksia meriympäristöön ja lintujen muuttoon ja kiertotalouden mukaiseen suunnitteluun, sekä Euroopan strategisen energiateknologiasuunnitelman päivittäminen siten, että siinä otetaan huomioon uusiutuvan energian ja erityisesti avomerellä tuotetun uusiutuvan energian merkitys, jotta voidaan edistää tiiviimpää yhteistyötä ja vaihtoa jäsenvaltioiden välillä näissä aiheissa;
- 9.6. helpottaa sellaisen avomerellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa käsittelevän eurooppalaisen foorumin perustamista, joka kokoaa yhteen jäsenvaltiot, sääntelyviranomaiset ja asiaankuuluvat sidosryhmät ja jonka tarkoituksena on edistää alueellista yhteistyötä ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian alalla.